

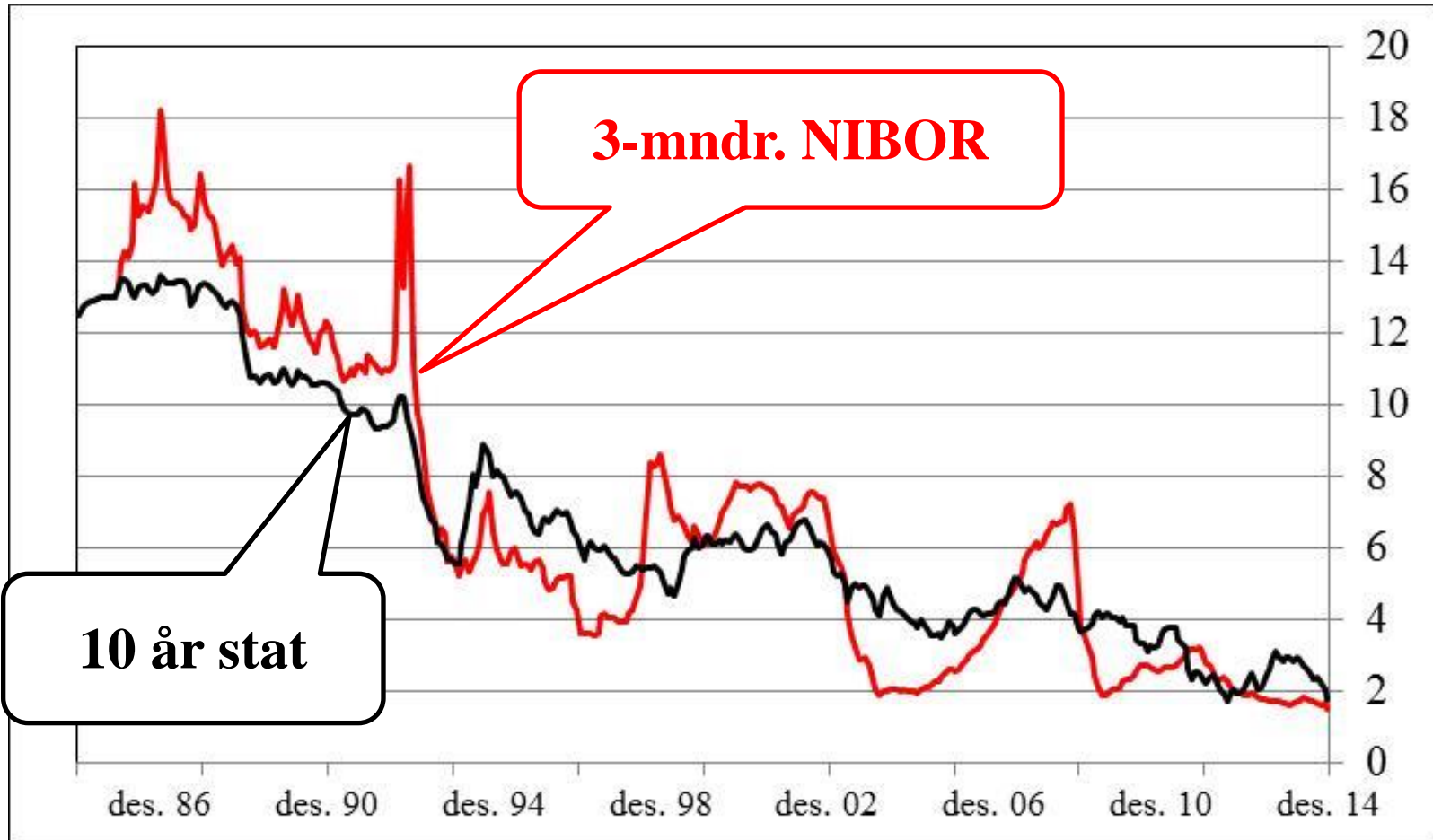
En framtid for garantert pensjon?

Erik Orskaug, sjeføkonom i Unio

Den norske Forsikringsforening
Oslo, 13. januar 2015

www.unio.no

Farlig lave renter

Hva har skjedd siste 10-15 år?

- Lav rente og lav avkastning
- Høy lønnsvekst grunnet godt bytteforhold og riktig anvendelse av frontfagsmodellen
- Folk lever lenger
- Egenkapitalkrav
- Balanseføring og børskurser
- Livselskapene har stukket hodet i sanden (sammen med Finansdepartementet og Finanstilsynet)

Regjerings siste bidrag til fripoliser

- Regjeringen satte ned beregningsrenta til 2 pst fra 1.1.15 (forrige regjering så det an!)
- Partene og næringen i mot!
- Livselskapenes soliditet er styrket og avkastningen høyere enn beregningsrenta
- Signalisert nye retningslinjer fra 2016 (Solvens II), ikke opplyst i høringsbrevet
- 13-15 pst engangsøkning i premien i privat sektor
- Framtidig normalrente, 30 års tidshorisont

Bjellesauen Statoil valgte IP

- Statoil fra YTP til IP, ikke hybrid, ikke ny YTP fra BLK
- Statoil: Skjærming 15 år til pensjonsalder pluss overgangsordning 37-51 år
- Statoil IP: 7 pst inntil 7,1 G og 22 pst 7,1-12G
- Statoil: FT + privat AFP + IP
 - Ingeniør 27 år med 880 000 kr i sluttlønn og 20 pst karrierelønnsvekst vil fra 67 år få en livsvarig pensjon på 55 pst av sluttlønn før levealdersjustering
 - Med 7 pst karrierelønnsvekst 66 pst før levealdersjustering

Prisen på garantert pensjon vil gå ned

- Økt lønnsvekst i forhold til avkastning har bidratt til økte pensjonspremier
- Mer normalt forhold mellom rente og lønnsvekst vil kunne gi 20 pst lavere pensjonspremiesatser i OfTP (Per Ricard Johannesen, KS)
- Tilsvarende innsparinger vil gjelde privat YTP
- Privat YTP har ikke innført levealdersjustering

Prisen på OfTP går ned

- Normalisering av forholdet renter og lønnsvekst, 20 pst innsparing på samlet premie
- Underregulering/indeksering av løpende pensjoner gir en samlet innsparing på 7,5 pst
- Levealdersjustering vil etter hvert stoppe kostnadsveksten knyttet til langt liv
- Folketrygden dekker mer av uførepensjonen, KLP antar en reduksjon i årspremien på $7 \frac{1}{2}$ - $11 \frac{1}{4}$ pst i sine ulike ordninger

Alternative modeller til OfTP

(se Unios notatserie nr. 6/2014)

Tabell 3: Offentlig tjenestepensjon vs ny stortingspensjon

	Uttak 62 år	Uttak 65 år	Uttak 67 år	Uttak 70 år
Offentlig tjenestepensjon 62-64 år	54,3			
Offentlig tjenestepensjon 65-66 år	66,0	66,0		
Offentlig tjenestepensjon 67-69 år	71,0	71,0	71,0	
Offentlig tjenestepensjon fra 70 år	71,0	71,0	71,0	72,0
Stortingspensjon + folketrygd	43,7	55,3	65,2	84,9

Tabell 4: Offentlig tjenestepensjon vs kombinasjonsalternativet

	Uttak 62 år	Uttak 65 år	Uttak 67 år	Uttak 70 år
Offentlig tjenestepensjon 62-64 år	54,3			
Offentlig tjenestepensjon 65-66 år	66,0	66,0		
Offentlig tjenestepensjon 67-69 år	71,0	71,0	71,0	
Offentlig tjenestepensjon fra 70 år	71,0	71,0	71,0	72,0
Kombinasjonsalternativet 62-64 år	51,0			
Kombinasjonsalternativet etter 65 år	55,2	63,7	74,5	96,1

Alternative modeller til OfTP

(se Unios notatserie nr. 6/2014)

Tabell 5: Offentlig tjenestepensjon vs maks hybrid med og uten privat AFP

	Uttak 62 år	Uttak 65 år	Uttak 67 år	Uttak 70 år
Offentlig tjenestepensjon 62-64 år	54,3			
Offentlig tjenestepensjon 65-66 år	66,0	66,0		
Offentlig tjenestepensjon 67-69 år	71,0	71,0	71,0	
Offentlig tjenestepensjon fra 70 år	71,0	71,0	71,0	72,0
Maks hybrid + folketrygd	44,1	55,7	65,6	85,1
Maks hybrid + folketrygd + privat AFP	52,0	64,9	75,9	97,5

Tabell 6: Offentlig tjenestepensjon vs maks innskuddspensjon (livsvarig utbetaling)

	Uttak 62 år	Uttak 65 år	Uttak 67 år	Uttak 70 år
Offentlig tjenestepensjon 62-64 år	54,3			
Offentlig tjenestepensjon 65-66 år	66,0	66,0		
Offentlig tjenestepensjon 67-69 år	71,0	71,0	71,0	
Offentlig tjenestepensjon fra 70 år	71,0	71,0	71,0	72,0
Maks innskuddspensjon + folketrygd	41,9	52,7	61,9	79,9
Maks innskudd + FT + privat AFP	49,8	61,9	72,2	92,3

Hvis omkamp?

Hva må til for å selge inn dette?

~~30~~ - 65 - 66

Slutt~~X~~lønn

God(~~X~~)AFP 62

Over 320.000
medlemmer!

Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede

